

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
F 070 333 44 00
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2015-0000271355

Datum 28 oktober 201523 oktober 2015
Betreft Kamervragen van de leden Karabulut en Voortman

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van de leden Karabulut (SP) en Voortman (GL) over het bericht in de uitzending van Nieuwsuur dat er minder nieuwkomers inburgeren (ingezonden op 7 september 2015).
Op verzoek van het lid Voortman wordt de Rapportage van het onderzoek naar de slagingspercentages van het inburgeringsexamen Lezen A2 u toegezonden, met het verzoek dit vertrouwelijk ter inzage te leggen.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher

2015Z15888

Vragen van het lid Voortman (GroenLinks) aan de minister van Sociale Zaken en

Werkgelegenheid over de uitzending van Nieuwsuur over Inburgering en de zijn brief over diverse onderwerpen betreffende inburgering. (ingezonden 7 september 2015)

Datum

23 oktober 2015

Onze referentie

2015-0000271355

1

Bent u bekend met de uitzending “Minder nieuwkomers burgeren in”? 1)

Ja.

2

Herkent u het beeld dat inburgeraars niet goed de weg vinden naar informatie over inburgeren en proefexamens?

Nee, dat herken ik niet.

3

Begrijpt u dat inburgeraars die het Nederlands of Engels (nog) niet voldoende beheersen, moeite hebben met begrijpen wat van hen verwacht wordt en het vinden van de juiste informatie over het inburgeringsexamen, cursussen en alles wat daarmee samenhangt, wanneer de overheid en de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) alleen informatie in het Nederlands en Engels verstrekken?

4

Denkt u dat het proces van inburgering bevorderd kan worden door informatie over inburgering in meer talen te verstrekken, zodat mensen in hun eigen taal kunnen lezen wat van hen wordt verwacht?

Antwoord op vragen 3 en 4

Gezinsvormers en -herenigers en asielzoekers staan er niet alleen voor als het gaat om het verkrijgen van informatie over inburgering. Gezinsvormers en -herenigers hebben in Nederland een referent die hen kan helpen bij het vinden van de juiste informatie over het inburgeringsexamen, de cursussen en alles wat daarmee samenhangt op de website van DUO en van Blik op Werk. Deze doelgroep heeft daarnaast in het land van herkomst het basisexamen inburgering gedaan en heeft dan al een eerste basis om Nederlands te lezen en te begrijpen.

Voor asielgerechtigden geldt dat gemeenten € 1.000 krijgen voor maatschappelijke begeleiding van een asielgerechtigde. Deze middelen kunnen ook ingezet worden voor de begeleiding van de asielgerechtigde naar een inburgeringstraject. Vluchtelingenwerk ontvangt van mij jaarlijks een

subsidie voor de ondersteuning van vrijwilligers die asielgerechtigden ondermeer helpen bij het vinden van de juiste cursus.

Op de website www.naarnederland.nl wordt in de brochure “Naar Nederland” informatie gegeven over Nederland, het basisexamen en het inburgeringsexamen. Deze brochure is in het Nederlands maar ook vertaald in 15 talen.

Datum
23 oktober 2015
Onze referentie
2015-0000271355

5

Kunt u aangeven wat de slagingspercentages zijn voor de verschillende onderdelen van het inburgeringsexamen, waar u in uw brief van 3 september 2015 aan refereert? 2)

Stand van zaken op 1 september 2015

Vaardigheid	slagingspercentage
Lezen	52%
Luisteren	73%
Spreken	67%
Schrijven	65%
KNM	85%

6

Is bij het onderzoek naar de leesvaardigheidstoets ook onderzocht of het aantal teksten en de lengte van de teksten van het leesvaardigheidsexamen reëel zijn voor de tijd die ervoor staat, en passen bij het gevraagde niveau, of is alleen gekeken naar de moeilijkheidsgraad van de teksten en/of vragen?

8

Zou het kunnen dat de examenteksten dusdanig lang zijn dat mensen door tijdgebrek in de problemen komen en niet voldoende goede antwoorden kunnen geven?

Antwoord op vragen 6 en 8

Er is onderzocht of de kandidaten in tijdnood komen. Dat is niet het geval, er worden weinig vragen overgeslagen en de vragen aan het begin en aan het einde van het examen worden even goed gemaakt.

Alle items zijn door een groep van 8 onafhankelijke deskundigen bekeken of deze voldoen aan de criteria van niveau A2 zoals beschreven in het Raamwerk NT2 en dat is het geval.

7

Klopt het dat in het Europese Referentiekader geen criteria staan over het aantal teksten en de lengte van de teksten?

9

Hoe verhoudt zich het aantal teksten, de lengte van de teksten en aantal opgaven in het Nederlandse leesvaardigheidsexamen zich tot deze elementen in leesvaardigheidsexamens van hetzelfde niveau in andere talen?

Datum

23 oktober 2015

Onze referentie

2015-0000271355

Antwoord op vragen 7 en 9

Alle taalexamens maken gebruik van het Common European Framework of Reference (het Europese Referentiekader voor talen). In het Referentiekader wordt niets gemeld over het aantal teksten en opgaven. Over de lengte van de teksten staan er geen expliciete criteria vermeld, wel wordt aangegeven dat het korte teksten moeten zijn

10

Per wanneer is of wordt het examenonderdeel leesvaardigheid aangepast conform wat u in genoemde brief hebt aangegeven?

De examenblokken worden opnieuw samengesteld met alle beoordeelde items. Afgesproken is dat de examenblokken half oktober aangepast zijn.

11

Bent u bereid de Kamer te informeren over de ontwikkeling van het slagingspercentage voor het leesvaardigheidsexamen nadat de aanpassingen zijn doorgevoerd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer?

Ik ben bereid om de Kamer te informeren. Hiervoor moeten er voldoende betrouwbare gegevens zijn. Naar verwachting duurt dit circa 9-12 maanden. Ik zal de Kamer na de zomer 2016 informeren over het effect op de slagingspercentages van het examen leesvaardigheid.

12

Klopt het dat de Kamer tot op heden nog niet de rapportage heeft ontvangen inzake het onderzoek naar het examen leesvaardigheid, die u conform uw toezegging in uw brief van 30 maart 2015 toe zou zenden aan de Kamer en waarop de voorgestelde aanpassingen in uw brief van 2 september gebaseerd zijn? 3)

Het onderzoeksrapport zal vertrouwelijk ter inzage worden gelegd. In het rapport worden namelijk alle onderwerpen van de examenonderdelen lees- en luistervaardigheid beschreven. Bij openbaarmaking is het gehele examen in hoge mate bekend en niet meer bruikbaar.

1) Nieuwsuur, 'Minder nieuwkomers burgen in', dd 2 sept 2015,
<http://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2055584-minder-nieuwkomers-burgen-in.html?title=mindernieuwkomers-burgen-in>

2) Kamerstuk 32 824, nr. 105

3) Kamerstuk 32 824, nr. 90

Datum

23 oktober 2015

Onze referentie

2015-0000271355

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Karabulut (SP),

ingezonden 7 september 2015 (vraagnummer 2015Z15886

2015Z15886

Vragen van het lid Karabulut (SP) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het bericht dat minder nieuwkomers inburgeren. (ingezonden 7 september 2015)

Datum

23 oktober 2015

Onze referentie

2015-0000271355

1

Wat is uw reactie op het bericht dat de inburgering voor nieuwkomers hapert omdat zij onvoldoende in staat zouden zijn om hun eigen inburgeringsonderwijs te organiseren? 1)

Er zijn door DUO in totaal 10641 kennisgevingen inburgeringsplicht aan inburgeraars in 2013 verstuurd.

De stand van zaken van de groep van 10641 inburgeringsplichtigen is als volgt:

- 17% (1829 personen) is geslaagd voor het inburgeringsexamen of het staatsexamen;
- 13% (1375 personen) hebben alle examenonderdelen gedaan, maar zijn nog niet voor alle onderdelen geslaagd;
- 9% (961 personen) hebben aan minimaal 1 examenonderdeel deelgenomen;
- 50% (5302 personen) hebben aan geen enkel examenonderdeel deelgenomen, maar zijn merendeels wel bezig met hun inburgering;
- 4% (465 personen) zijn ontheven of vrijgesteld;
- 7% (709 personen) zijn niet meer inburgeringsplichtig.

Van de 5302 personen die nog aan geen enkel examenonderdeel hebben deelgenomen is 65% (3427 personen) actief bezig met een cursus Inburgering bij een instelling met een keurmerk van Blik op Werk. DUO beschikt over informatie van deze groep omdat er een lening is afgesloten. Van 1875 personen (35% van de inburgeraars die aan geen enkel examenonderdeel heeft deelgenomen) heeft DUO geen informatie omdat zij geen cursus volgen bij een instelling met het keurmerk van Blik op Werk.

Dit zal vooral gelden voor gezinsmigranten die geen lening hebben en hierdoor niet gebonden zijn aan een cursus met een keurmerk.. Zij kunnen gekozen hebben voor een andere wijze van voorbereiding op het inburgeringsexamen. De meerderheid van de inburgeringsplichtigen is dus daadwerkelijk aan de slag met inburgering.

Het percentage geslaagden is nu 17%. Het merendeel van de groep die in 2013 is begonnen heeft echter nog 3 tot 12 maanden de tijd in 2016 om aan hun inburgeringsplicht te voldoen. Na het verstrijken van de inburgeringstermijn van 3 jaar is het mogelijk om een verlenging aan te vragen. Deze wordt verleend, indien de inburgeringsplichtige ten minste 300 uur heeft deelgenomen aan een inburgeringscursus bij een instelling met het Blik op Werk keurmerk en ten minste twee maal heeft deelgenomen aan de niet behaalde onderdelen van het inburgeringsexamen.

2

Begrijpt u het standpunt van zowel gemeenten als Vluchtelingenwerk dat een website niet voldoende is voor een grote groep onervaren nieuwkomers om in te burgeren? Zo ja, bent u bereid om met betrokken organisaties te onderzoeken hoe de inburgering toegankelijker en eenvoudiger kan worden gemaakt? Zo nee, waarom begrijpt u de zorgen niet?

Gezinsherenigers en asielzoekers staan er niet alleen voor als het gaat om het verkrijgen van informatie over inburgering. Gezinsvormers en –herenigers hebben in Nederland een referent die hen kan helpen bij het vinden van de juiste informatie over het inburgeringsexamen, de cursussen en alles wat daarmee samenhangt op de website van DUO en van Blik op Werk. Deze doelgroep heeft daarnaast in het land van herkomst het basisexamen inburgering gedaan en heeft daarmee al een eerste basis om Nederlands te lezen en te begrijpen.

Datum
23 oktober 2015
Onze referentie
2015-0000271355

Voor asielgerechtigden geldt dat gemeenten € 1.000 krijgen voor maatschappelijke begeleiding van een asielgerechtigde. Deze middelen kunnen ook ingezet worden voor de begeleiding van de asielgerechtigde naar een inburgeringstraject. Vluchtelingenwerk ontvangt van mij jaarlijks een subsidie voor de ondersteuning van vrijwilligers die asielgerechtigden ondersteunen bij het vinden van de juiste cursus.

3

Bent u van mening dat de huidige manier van inburgeren de meest effectieve manier is om mensen mee kunnen laten doen in onze maatschappij? Zo ja, waarom? Zo nee, welke aanvullende maatregelen zouden er volgens u moeten worden genomen?

Ik ben van mening dat de huidige manier van inburgeren de meest effectieve manier is om mensen mee te laten doen aan de Nederlandse samenleving. Om mensen mee te laten doen met de Nederlandse samenleving is het belangrijk dat ze de Nederlandse taal op minimaal niveau A2 beheersen, Kennis van de Nederlandse Maatschappij hebben en dat de inburgeraar via Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt zich bewust wordt van de mogelijkheden om werk te vinden.

Middelbaar en hoger opgeleiden hebben naast het inburgeringsexamen de mogelijkheid te kiezen om via het Staatsexamen een diploma te halen op taalniveau B1 of B2.

4

Wat is uw reactie op de stelling van de gemeente Amsterdam dat het Rijksbeleid ten aanzien van inburgering onvoldoende is?

Ik onderschrijf de stelling niet.

5

Waarom zijn alle filmpjes op het Engelse deel van de website in het Nederlands en niet standaard ondertiteld? Denkt u dat een vluchteling die geen Nederlands spreekt de volgende zin begrijpt: "U moet een half uur voor het examen aanwezig zijn en bij de balie moet u zich legitimeren"? 2)

Op het Engelse deel van de website was een deel van de informatie niet correct vertaald. DUO heeft dat inmiddels aangepast.

Op de website www.inburgeren.nl van DUO wordt bij de examenregels in eenvoudig Nederlands of in het Engels uitgelegd wat de belangrijkste regels van het examen zijn. De tekst van de website is geschreven op niveau A2. Een asielgerechtigde die zich aanmeldt voor het inburgeringsexamen moet beschikken over niveau A2, dus de informatie zou moeten worden begrepen. Ook tijdens de inburgeringslessen krijgen kandidaten informatie over het doen van examen en worden ze hierop voorbereid.

6

Op basis waarvan baseerde u uw conclusie in januari 2015 dat het slagingspercentage in overeenstemming was met andere jaren? Hoe verklaart u de nieuwe cijfers waaruit blijkt dat het aantal examens en geslaagden terugloopt?
3)

Datum

23 oktober 2015

Onze referentie

2015-0000271355

In januari heb ik tijdens het AO gemeld dat het slagingspercentage over 2014 61% bedroeg. In 2013 was dat percentage 63%. Het slagingspercentage tot september 2015 bedraagt 53% dat ligt lager dan voorgaande jaren. Vanaf 1 januari 2015 bestaat het examen uit de taalvaardigheden lezen, luisteren, spreken en schrijven. Voor elk van deze 4 onderdelen moet een voldoende gehaald worden. In het examen dat vóór 2015 werd afgenomen, was het mogelijk te compenseren voor de verschillende taalvaardigheden. Dit kan een verklaring zijn voor het lagere slagingspercentage.

7

Is de terugloop van het aantal examens en geslaagden reden voor u om aanvullende maatregelen te nemen? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Op grond van de informatie van DUO blijkt dat de meeste inburgeringsplichtigen reeds bezig zijn met hun examens of de voorbereiding hierop. Inburgeraars die nog niet geslaagd zijn voor hun examen, krijgen een half jaar voor het verstrijken van de inburgeringstermijn nogmaals een reminder van DUO met daarin de consequenties van het overschrijden van de inburgeringstermijn. Ik zie vooralsnog geen reden om aanvullende maatregelen te nemen.

1) <http://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2055584-minder-nieuwkomers-burgen-in.html?title=minder-nieuwkomers-burgen-in>

2) <http://en.inburgeren.nl/>

3) Kamerstuknummer 32 824, nr. 89